

[Thorndahl]

teten. Et af de seneste eksempler herpå er fra Storstrøms amtskommune, hvor man ved inddeling af amtskommunen i to dele ved nogle formelle betragtninger over den kommunale styrelseslov har kunnet afskære fremskridtspartiet fra den repræsentation blandt landvæsenskommisærerne, som partiet ifølge sit valgresultat er berettiget til.

En anden og egentlig uhyggelig repræsentativ skævhed findes inden for skatteråd og vurderingsråd. Skatteministeren har i et brev til mig af den 18. november 1977 oplyst, at der siden valget den 4. december 1973 er nyudnævnt 46 vurderingsformænd, og så vidt det er skatte- og afgiftsministeren bekendt, har der ikke været medlemmer af fremskridtspartiet blandt de udnævnte. Det er vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at se sammenhængen mellem indenrigsministerens udtalelser om, at vor lovgivning sikrer, at den valgte repræsentation har en meget høj grad af overensstemmelse med de repræsenteredes anskuelser, samtidig med at skatteministeren kan oplyse, at der blandt de 46 sidst udnævnte vurderingsformænd ikke findes ét eneste medlem af fremskridtspartiet, til trods for at dette parti ved to ud af de tre seneste folketingsvalg har fået det næsthøjeste antal stemmer.

Som bekendt har fremskridtspartiet fremsat lovforslag om folkeafstemninger i kommunerne, hvori vi foreslår, at en folkeafstemning i en kommune skal afholdes, såfremt skriftlig begæring herom afgives af mindst 10 pct. af de på valglisten optagne borgere eller af mindst 1/3 af medlemmerne af kommunalbestyrelsen. Det er min faste overbevisning, at en sådan lov om folkeafstemninger ville være en meget væsentlig styrkelse af vort nærdemokrati, samtidig med at forudsætningerne for, at en folkeafstemning kan gennemføres, er så tilpas stramme, at folkeafstemningen ikke vil blive brugt på en måde, der ville kunne opfattes som misbrug. Umiddelbart mener jeg, at en lov om folkeafstemninger og ø-repræsentation vil indebære væsentlige kvalitetsforbedringer af det lovgivningsmæssige grundlag for nærdemokratiet. Jeg håber derfor, at vi i denne samling kan få disse to lovforslag vedtaget.

Med hensyn til vort forslag om at give mulighed for sideordnet opstilling til kommunevalgene, således som også arbejdsgruppen har anbefalet det, men som ministeren

afviser med henvisning til, at det vil svække de i forvejen svage vælgerforeninger, må jeg sige, at denne betragtning forstår jeg slet ikke. Vælgerforeningerne afgør jo selv, hvorledes opstillingsformen skal være. Tør en vælgerforening ikke bruge en sideordnet opstilling, ja så benytter den naturligvis partilisten. Jeg forstår mange af ministerens bemærkninger i redegørelsen, men jeg kan ikke se logikken i denne afvisning.

Jeg skal herefter alene beskæftige mig med årsagerne til, at det nærdemokrati, der allerede er indført gennem en række love, ikke virker så godt, som vi har forventet. Ministeren siger i sin redegørelse i sp. 2424 bl. a.:

»Netop den gensidige forståelse er et meget vigtigt moment, og mange nærdemokrati-problemer har deres udspring i, at der synes at være noget, der undertiden opfattes som en art modpartsforhold mellem det offentlige og borgerne.«

Jeg er helt enig med ministeren i denne vurdering.

Ministeren siger endvidere i redegørelsen i sp. 2428:

»Hvis de valgte ikke af befolkningen opleves som egentlige repræsentanter, er der selvsagt heri allerede kimen til dårlige relationer mellem vælgere og valgte, altså et mangelfuldt eller helt manglende nærdemokrati.«

Jeg er også meget enig med ministeren i denne bedømmelse.

Ministeren siger i sp. 2421:

»Nærdemokratibestræbelser må derfor efter min opfattelse blandt andet være sådanne bestræbelser, der har til formål at mindske denne afstand mellem befolkning og besluttende organer.«

Også heri kan jeg erklære mig helt enig.

Hvorfor er der egentlig en så betydelig forståelseskluft mellem borgere og myndigheder, og hvorfor nærer så mange borgere egentlig mistillid til det offentlige? Vi kan jo snart ikke læse en lov, der har relation til en bredere kreds af borgere, uden at der står massevis af kønne ord om nærdemokrati, om samarbejde, om borgermedindflydelse. I den anledning er meget store dele af f. eks. planlægningslovgivningen blevet udbygget med omfattende procedureregler, der skal sikre, at borgerne inddrages i den offentlige debat og beslutningsproces, procedureregler, der er kombineret med betydelige rettigheder med hensyn til at indbringe afgørelser for over-